

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳՒՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔԵՄԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ԲԱԶՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պատկարիչ համար Տարեկան 12 ֆր.
» Վեցամսեայ 6 ֆր.
Արտատպանի համար (երկու քիւր մեկ ծրարով) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 ֆր.
Ամերիկայի » 2.60 տղ վեցամս 1.50
ԿԱՆՆԻՒՆ ՎՃԱՐՆԵԼԻ

Համակ դրամ եռայլն դրկել հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԻՐԱՎՈՒՆԿ» ԼՐԱԳՐՈՑ. — ՎՍԻՆԱ (Պուլկարիա)
Редакция на ВѢСТНИКЪ
„Ирaвyнкъ“
ВАРНА (България)
Rédaction du journal
„Ira vounk“
V A R N A (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
ես չեն դրկուիր եւ յարմար դաստաւ-
ները միայն կը հրատարակուին աւ-
րոյշովին կամ մասամբ:
Իրանացիական տղը 20 ամսիւն. երե-
ֆեկ ամեկի անգամներու համար 20 0/0
զեղջ կը լինի:

Կը խնդրուի մեզ պարտք
ունեցող բաժանորդներէ որ հաճին
ընդօրոյշ դրկել իրենց բաժնեգին
ներքէ արդեւ իշխարանչիւրին երկտո
դերով ազդարարած ենք. հետեւ
արար աշ պետք չէ յապաղեցնել,
անա տարին աշ կը լրանայ:

ԿԱԿԱՍԱՅԱՅԵՐԸ

Բ.

Մեր Ռուսահայ եղբայրներուն
պագային գոյութեան յիշապէս վը.
տանգի տակ լինելը Ռուս կառաւ.
վարութեան վերջին կարգադրու-
թիւններով մանաւանդ հաստատ.
ուեցաւ: Հայութեան ահագին մէկ
զանգուածին գոյութիւնը վտան-
յոյ պատճառներուն օր քան զօր
բազմանալը ամեն հայ, աշխարհի
որ անկիւնը որ գտնուի, սրտի
խորին թախծութիւնով կը դիտէ:

Իր ազգային գոյութիւնը դա-
րերով պահպանող Տաճկահայր
քաղաքական դիրք մը ձեռք ձգե-
լու բուն հռոմեացի վառուած, ա-
մեն պատրաստակցութիւնն ցոյց
տուաւ մեծամեծ զոհողութիւններ
ընելու: Բայց Ռուսահայը, քը-
րիտոնեայ պիտութեան մը տակ,
դարու մը չափ միայն, իր ազգա-
լին գոյութիւնը պահպանելէ վերջ,
այսօր կը պարտաւորուի իր իրա-
ւունքները զոհելու Չարին կտաւ.
վարութեան, որուն դէմ ինքնա-
պաշտպանութեան ո՛ր եւէ փորձ
ընել իսկ աւելորդ կը համարի, ո-
րովհետեւ Չարը ո՛րեք է և ան.
յաղթելի, որ Հայոց կողմէ եթէ
պզտիկ շարժում մը տեսնէ կը կո-
տորէ, կը ջնջէ կը բռնէ:

Յիսուս տարի առաջ այսպէս կը
խորհէին Տաճկահայերն ալ, որոնց
այս մտածման համար «ստրկա-
ցած, թրքացած, հարէմական ծը-
նունդ» մակդիրները կուտան եր-
բեքս ռուսահայ ցնդած գրչակ-
ներ:

Այսօր այգպիսիներ բաց աչքով
թող տեսնեն և ըմբռնեն սա ճշ-
մարտութիւնը թէ՛ սոկէ մինչեւ
իստուն տարի առաջ Սուլթաննե-
րու կարապարութիւնն ալ Չարե-
րու կառավարութեան չափ ահար

կու էր, և այն ատենները Տաճ-
կահայր իր ճկունութեամբ կրք-
ցած էր իր բոլոր ազգային իրա-
ւունքները թիւրքին ճոնչցնել ու
յարգել տալ, և մինչև իսկ կառա-
վարութեան կողմէ փորձուած եր-
բեքս ստնձգութեանց դէմ կուրծք
տալ, ինչ որ այսօր Ռուսահայրը
չեն իսկ մտածեր ընել: Մեր այս
դիտութեան Ռուսահայք պիտի
լսեն թէ՛ եթէ ընդդիմանաք,
մեր ընդդիմութեան նպատաւար
հետեւեք մը ունենալիքը ո՛վ կը
նայ երաշխաւորել: Մենք անոնց
կը հարցնենք, Յինդուստանի որ
այսօր կը մաքառեն իսլամիոյ ոտն
ձգութեանց, ո՛վ երաշխաւորած է
անոնց յաղթութիւնը. նոյնպէս,
Հայ յեղափոխականի դիմակի առաւ
երբեքս ռուսահայրու թուրքի-
ոյ մէջ ի դուրս դրած անխորհուրդ
և անխմտ ցոյցիւրուն նպատաւար
արդիւնք տալը ո՛վ երաշխաւորած
էր: Հապա իշխանացի շարժումը:

Քանի որ ընդունուած սկզբունք
է թէ ճշուած ժողովուրդներու
փրկութեան միջոցը յեղափոխու-
թիւնն է, ինչու մեր Ռուսահայ
թուրք յեղափոխական պարոնները
քիչ ժըն ալ ուշադրութիւնին դէ-
պի իրենց ծննդավայրը չեն դար-
ցնել: Եթէ Սուլթանը իր հայ
հպատակները կը ճնշէ հայութիւ-
նը փճացնելու համար, Չարն ալ
տարբեր ձեւի տակ իր երկրին մէջ
նոյնը կընէ: Ազգին երկու մեծ
զանգուածները գրեթէ միեւնոյն
դառնութեան մէջ կը գտնուին:
Ցաւալի է նաեւ թէ՛ Տաճկահայի-
րը անխորհուրդ ցոյցիւրու դրդող
և խօսելու ու գրելու ատենին ին-
քիւնքին առիւծ ներկայացնող
Ռուսահայ յեղափոխականները ինչ
պէս կուտեն մէջ նոյնպէս ալ ի-
րենց ծննդավայրին իրաւունքները
պաշտպանելու համար միջուկի
ճափ քաջարտութիւն ցոյց չեն
տար: Կերեւայ թէ ասոնք Տաճ-
կահայուն կոտորուելուն այնչափ
նշանակութիւն չեն տար որչափ
քանի մը Ռուսահայերու Սիպե-
րիա արքայութիւնը:

—)(—

ԱՆԳԼՈ-ԳԵՐՄԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջացող շաբաթուան մէջ քա-
ղաքական աշխարհի կարեւորագոյն
անցքերէ մին եղաւ Անկլո-Գերմա-
նական համաձայնութիւնը ի մա-
սին Չինական խնդրոյն լուծման:
Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ գործող
դաշնակից պետութիւններէն այս
երկուքին համաձայնութիւնը կու-
գայ Չինական խնդրոյն տարբեր
դարձուածք մը տալ և ահա կըս-
կսի նոր շրջան մը:

Անկլո-Գերման համաձայնութիւ-
նը կը կայանայ հետեւեալ պայ-
մաններուն վրայ:

Նախ՝ Երկնային կայսրութեան
անբողջութիւնը անվար պահել
և յետոյ այդ երկրին դռները ան-
խտիր բանալ համազգային առեւ-
տուրին առաջ, միեւնոյն ժամա-
նակ անձեռնմխելի դարձնելով դա-
նի միջազգային թեւարկութեամբ
մը:

Քաղաքակիրթ հզօր պետու-
թիւններէն այս երկուքին համա-
ձայնութիւնը որ մէկ նայուածքով
կը տեսնենք թէ բարերար ազգե-
ցութիւն մը կընայ ընել Ծայրա-
գոյն Արեւելքի խնդրոյն ընդգոյթ
լուծմանը համար, վերին աստի-
ճանի ցնցած է Բեթերսպուրկ-
Բարիդի պաշտօնական շրջանակնե-
րը:

Անկլո-Գերման համաձայնութիւ-
նը Ծայրագոյն Արեւելքի մասին
հիմնական, տեւական և ամեն մաս
նաւոր դիտութեան ու ոտնձգու-
թեանց դէմ պատուար եղող կար-
գադրութիւն մը առաջ բեկելու
ընդդէմ ունի, ինչ որ յայտնապէս
կը հակառակի Ռուսիոյ Ծայրա-
գոյն Արեւելքի մասին ունեցած
ծրագրին:

Երբ Ռուսիա զգալի կերպով կը
դատուէր Դաշնակիցներէն և ըսկը-
սած էր իր հաշուոյն համեմատին
քնազուլու գործել, ճիշդ ժամա-
նակին երեւան կեղւայ Անկլո-Գեր-
մանական համաձայնութիւնը որ
զգալապէս կը վտանգէ Բեթերս-
պուրկի ծրագիրները և Չինական
հայցին ալ մղում կուտայ դէպի
եւթը:

Անկլիա և Գերմանիա հաւանա-
բար իրենց հետ պիտի ունենան
Աւստրիան ու Իտալիան, ու մի-
աժամանակ Ճաբոնը որուն շահերն
ալ Անկլիոյ չափ անհաշա են ուս
ծրագիրներուն հետ:

Չինական խնդիրը դէպի լու-
ծում կարեւոր քայլ մը կանէ հի-
մայ, երբ խիստ մեծ է այն հա-
ւանականութիւնը թէ՛ Դաշնակից
ներուն մեծագոյն մասը պիտի կըր
նան միանալ:

Ասիկա այնպիսի պարագայ մէ
որ Չինական հարցը իր անստոյգ
վիճակէն զգալի կերպով դուրս կը
հանէ:

Անկլիոյ և Գերմանիոյ այս քա-
ղաքական անակընկալին մէկէ աւելի
պատճառներով, Ֆրանսա թերեւս
Ռուսիայէն աւելի ազդուողը կըլ-
լայ:

Ռուսիա՝ որ իր յաւիտենապէս
հաճոյակատար տրամագրելին, Ֆը-
րանսան, չհետը քաջընելով ուղածին
պէս խաղալու սկսած էր, այսօր
իր դէմ փոխան անհամաձայն հա-
կաւորողներու, միացեալ ընդ-
դիմադիրներ կուենեայ:

Այս պարագային մէջ Չինական
խնդիրը ինչ գարձուածք պիտի
առնէ, և ո՛ւր պիտի երթայնե-
հակ շահ ունեցող պետութեանց
յարաբերութիւնները:

Ահա կարեւոր հարցումը որ կը
ներկայանայ մեր մտքին:

Այս հարցման պատասխանը ո-
րոշ և մեկին կերպով չկրնար տը-
րուիլ: Սակայն զօրեղ է այն հա-
ւանականութիւնը թէ Անկլիոյ և
Գերմանիոյ պայմանները պիտի
ընդունուին Բեթերսպուրկի եւ
Ֆրանսայի դաշնիճներէն ալ, գո-
նէ առժամապէս, քանի որ հակա-
ռակ պարագային կրնայ Պետու-
թեանց յարաբերութիւնները այն
ատիճանի ձգտիլ որ աշխարհաւոր
ընդհարումի մը պատճառ դառ-
նայ. բան մը որուն նախադրածա-
կը այսօր ոչ ոք կուզէ ըլլալ:

•••

Մեր պայի համար ալ ոչ նուազ
կարեւոր հարց մըն է Անկլո-Գեր-
մանական համաձայնութիւնը, որ
գրեթէ քառեակ նիդակցութիւն
մը կըստեղծէ:

Եւրոպական մամուլին մէկ մասը մանաւանդ գերմանականը այս համաձայնութեան վրայ խօսած ա. տին կը յայտարարեն՝ նաեւ թէ Անգլիա և Գերմանիա ոչ միայն Չինական խնդրոյն լուծում մը տալու համար համաձայ. նած են, այլ միեւնոյն ատեն մի. ջազգային այն ամեն խնդիրներ, որոնք մինչեւ ցարդ առկա չեն մնացած են և կըսպառնան ընդհա. նուր խաղաղութեան:

Եթէ երբեք ճշգրտի այս կէտը, ինչ որ անհաւանական ալ չէ, Ռու. սիոյ քաղաքականութեան դէմ յայտնի պայքար մը պիտի սկսի Եւրոպական միւս պետութեանց կողմանէ, քանի որ ներկային ան. կախ մնացած միջազգային կարե.ւոր խնդիրներն անոնք են որոնց մէջ Անգլիո-Ռուս շահերը իրար կը զարնուին:

Չգնեք Արեւելքի մէջ կեցող ու. րիշ խնդիրներ, և զանք Տաճկաս. տանի հարցին թէ՛ կրնա՞յ բարե. րար ապագայ մը խոստանալ մեզ Անգլիո-Գերման համաձայնութիւնը:

Յայտնի իրողութիւն մըն է որ թուրքոյ համար Ռուսիոյ ունե. ցած նկատւումները եւրոպական պետութեանց և ոչ միայն շահե. րուն հետ կը համաձայնին: Սա. կայն Անգլիա բարեկարգ Տաճկաս. տան մը կողմէ և Ռուսիոյ ոտնձգու. թեանց պատճառ եղող ու եւրո. պական տէրութիւնները շարունակ զբաղեցնող գէպքերու միանգամ ընդ միշտ վերջ մը գտնելուն ցան. կացող ըլլալով իր շահերը աւելի քիւրտութեամբ կը հաշտուին այլց շահերուն հետ:

Եւրոպական ուր այս պարագան եւրոպական պետութեանց արեւել. րան քաղաքականութեան համար բարեբար շրջան մը ստեղծէ:

Սոքին

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Բարիկ 22 հոկտ.

Բարիկը ընդլայնելու խնդիր

Գիտէ՞ք օրուան ամենահրատապ խնդիրը ինչ է. — Չինական պա. տերազմը, Թրանսպալի խնդիրը, Յուցահանդէսը, Հոլանտայի թա. գուհւոյն ամուսնութեան խնդիրը, Տէշանէ՛լ Յրանաական սենեկի նա. խաղահին ամուսնութեան խնդի. րը. . . ո՛չ, ո՛չ բոլոր այս խն. քիրները երկրորդական են դար. ձեր և կամ միայն քաղաքականութեամբ զբաղող թերթերը միայն կը հետաքրքրեն: Այս օրուան ա. մենատաք խնդիրը Բարիկ քաղա. քը ընդլայնելու խնդիրն է, որով ամենքը կը զբաղին հրկու օրէ ի վեր: Բոլոր թերթերը հրկար բա. րակ յօդուածներ կը յատկացնեն այդ նորութեան: Յրանաական կա. ռապարութիւնը ինկատի ունենա. լով Բարիկի ժողովրդեան օրրատո. րէ բաղմունալը, ծրագիր մը պատ. րաստիւ է Բարիկի օրհամաները՝ զնէ մէկ կողմէն ընդլայնելու:

Շատ անգամ կրկնուած է եւ աշխարհագրութեան բոլոր դասա. զրքերը կը յայտարարեն թէ աշ. խարհիս ամենամեծ քաղաքներն են՝ Լոնտոն և Բարիկ՝ Անգլիոյ և Յրանալի մայրաքաղաքները: Այդ երկու քաղաքներէն, կրոր թուով, առաջին և միլիոն և երկրորդին 3 միլիոն բնակիչ կուտան: Այդ այս ենթադրութիւնը սխալ է վասնզի կարելի է ըսել թէ Բարիկ Լոն. տոնի չափ — եթէ ոչ անկէ աւելի — բացմամբ է: Եւ ահա ինչ պէս: Բարիկ քաղաքը իր բոլորտի. քը պարիսպ մը կամ պատ մը ու. նի, որ իրեն իբր սահման կը ծառայէ: Այդ պատին մէջ ներ. փակուած ժողովուրդն է որ 3 մի. լիոնէ քիչ մը աւելի կը հաշուուի այսօր, իսկ պարիսպներէն դուրս գտնուող տեղերը այդ հաշուէն դուրս են և զանազան մեծ ու փո. բեր քաղաքներ կը կազմեն, ո. րոնք Բարիկէն կախուած ունի: Եւ թէ այդ Բարիկի հետ համեմատե. լով՝ փոքր քաղաքներն ալ հաշու. ենք, (ինչպէս Մոսկով, Սեօլի, Սեօլի, Վիենն, Մայնք, Բուլոյն Շաթիլոն են. ևն.) Բարիկի Ժո. ղովուրդը 6—7 միլիոնի ալ կրնար բարձրանալ. բոլոր այս արտար. ձաններն հաշուի մէջ չեն, մինչդեռ Լոնտոն պարիսպ չունենալով իր բոլորտի քը իր արտարձաններն ալ հաշուելով է որ 4 միլիոն բնակիչ ունի:

Բայց մեծութեան կամ փոքրու. թեան ունայն փոքրին համար չէ որ Յրանաական կառավարութիւն կը փափաքի Բարիկը մեծցնել. այլ ժողովուրդին բարօրութիւնը աչքի առաջ ունենալով կողմէ աւել. լի ընդլայնել արդի Բարիկը:

Ուրեմն կառավարութիւնը ծրա. գիր մը պատրաստեց է ըստ որում Նէօյի և Բուլոյն արտարձանները քիչ առնեն Բարիկի մաս պիտի նկատուին. այսինքն այդ երկու ար. րուարձաններու կողմէն Բարիկի պատերը պիտի քանդուին և մաք. սաղանները այդ փոքր քաղաքներու ծալքերը պիտի մզուին:

Նէօյի Բուլոն ար Բուլոյն կողմ. ան արուեստական գեղեցիկ անտա. ան կողքին կը գտնուի, շատ օ. դաւեա և գեղեցիկ քաղաք մէ. այնտեղ կը բնակին Յրանապի և օտար աղանակաւորները, հարուստ. ները, և եկամուտով ապրող անձե. րը: Նոյնը կարելի է ըսել նաեւ Բուլոյնի համար, թէպէտ սա Բա. րիկէն մի քիչ ս.ելի հեռի է: Այս երկու տեղերու բնակիչները, ան. հոգ, խաղաղ և երջանիկ կեանք մը կանցնեն. ուստի չեն փափա. քիր որ իրենց խաղաղութիւնը վրէ. ղովեն Բարիկի շարժումն ու իրա. րանցումը մինչև իրենց բնակարան ներուն և փողոցներուն մօտեցնե. լով:

Գիտէ՞ք, երբեմն բժիշկներ կը սեն իրենց հիւանդին համար, «քա. նի մը օր ալ կ'ապրի . . . յետոյ

կը մեռնի. » նոյն բանաձեւը կարե. լի է գործածել այսօր ցուցա. հանդէսի համար. քանի մը օր ալ մնաց որ ցուցահանդէսը՝ մեռնի այսինքն փակուի: Գիտե երկու կիւրակէ ալ, այսինքն 15 օր և ամեն բան կը վերջանայ, որով հետե պաշտօնապէս յայտարարու. ած է թէ ցուցահանդէսի դռները վերջնականապէս պիտի գոցուին Նոյեմբերի 9 ին:

Շատեր յարեմտովութիւններ կ'ընեն որ այս ցուցահանդէսը վերջինը լինի. յայտարարելով որ Բարիկցիները շատ գեթե՛ն են ցու. ցահանդէսէն, վասնզի անոր հա. մար ամեն բան թանկացաւ, ամեն բանի գինը բարձրացաւ և այդպէս ալ պիտի մնայ մի քանի ժամա. նակ, կրսին դարձեալ թէ ցուցա. հանդէսէն օգտուողները հարուստ. ները և գումարներն եղան իսկ ժողովուրդը բնաւ օգուտ չտեսնե. լէն զատ վնաս ալ տեսաւ: Կը յու. սացուի որ եթէ ուրիշ ցուցահան. դէս մը տեղի ունենայ—հաւանակա նարար տասը տարիէն—ոչ թէ Բա. րիկ կը սարգուի այլ Յրանապի մի ուրիշ քաղաքին մէջ և աւելի խելացի կերպով կը պատրաստուի որպէսզի ամենքը օգտուին:

Ս. Դ.

ՆԱԽԱԿ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԵՆ

Զազուլն, 29 Սեպտ.

Մի քանի օրեր առաջ քաղա. քիս հայերի վերջին թաղին մէջ առաւօտեան յանկարծ լսուցաւ որ Ալիքսան անուն մի Թաւրիզցի հայ սպաննել են գիշերը իր տան մէջ. երբ այս անակնկալ լուրը ընկաւ հայերի ամեն շրջանում, ի հարկէ մէն մի հայ հետաքրքրե. ւեց և շատերը ճշգրտութիւն ձեռք բերելու համար փութացին ոճրա. վայրը, միւս կողմէ տեղական իշ. խանութիւնը իր իւր—պաշին եւ Ֆորարանիւրը (ժանտարա) ուղարկեց պաշտօնապէս խնդիրը ստուգելու, մեռելի քոյրը դիմելով դատաւո. րէն պահանջեց իր եղբոր րա. պաննդին, և ժողովուրդը ինը. կատի առնելով այս օրինակ տը. խուր գէպքերի հետեւանք. հա.ւաքաբար բողոք բարձին քա. նալին շուտով գտնելու համար: Թէպէտեւ դատաւորը նախապէս թող վերաբերուեց և մի քիւրա. կնոյ խօսքերի հիման վրայ ուղեց մեղմացնել գործը՝ տակով թէ, «գուցէ ինքնապան եղած է» սա. կայն հայերը պահանջեցին որ իս. կոյն տէրութեան բժիշկ ուղար. կուի և քննուի թէ ինչպէս է ե. ղած: Անցաւ այդ գիշերը, կի. րակի առաւօտ, Յօթի Միւրդա— Ճէլիլ-Խանը և հայերի կողմից Յօթի. Արշակ-Խան միասին քըն. նելով որոշում տուեցին որ ուրիշէ մը սպաննուած է և ոչ ինքնա. պան եղած: Առաջին ան. դամ տեսնողները տառւմ են թէ, ինչեալ իր անկողինն մէջ կանակի վրայ խոր քնի մէջ եղած ատեն

սպաննած են և ուղղակի որտե՛ն վրայով խոնջարի մի ահագին վերք են բացած և վերմայի ծայրը ան. ցեն կացրած վերքի մէջ ամուր կերպով, որպէսզի արեւը դուրս չի հոսէ. նոյն իսկ կարծւում է որ, մի քանի բնկերներով նախ բերա. նը ծածկել և թեւ ու ոտները լըւ. նել և ապա սպաննել են ձայնը դուրս չի գալու համար:

Այս ամեն ճշմարտութիւնները յայտնուեց յետոյ՝ նոյն օրը եւս հայերը շուրջին թաղել մեռելը որպէսզի դատարանը ստիպուի իր որոշումը փոխուցնել: Ուստի դա տաւորը վճռական կերպով կնոյ քննութեան ենթարկելով յայտնուե. ցաւ որ ոճրագործները 3 քրդի. են, որոնց երկուքը ձերբակալու. ած են, իսկ երրորդը համար տառւ. ւմ թէ փախած է Ջէնճան:

Վերջապէս՝ մեռելը 3 օր պահե. լուց յետոյ բշ. րեկոյեան թողե. ցին, դեռ չէինք գիտեր թէ ինչ վճիռ պիտի ստանան յոյնացորնե. րը:

Այսօր էլ այս գէպքի մէջ լը. ւում ենք որ մի քանի օրեր առաջ էլ մի հայ Ռաշտի ճանապարհին մի թրքի գիւղում մեռնելով ախ. տեղ թուրքերը թաղել են առանց ու եւ մի կարգի սարքի:

Իսկ սրբութեան շաղէն հեռա. ցող կենդանի մեռել մի էլ ունե. ցանք անցեալ շաբթու: Դատու. րան նով մի թէհրանցի խելագար հայ որ գեթաղաբար քաղաքս և. կո՛ծ էր՝ յանկարծ կարմիր Ուե. տարանի ուղղով թնէին: Հրաժար. ուելով՝ գնաց Գորոսեց ու եւ Ղու. րանի ծոցը, և այսօր էլ զղլալով զղլում է իր արարմունքի վերայ:

Եւ որովհետեւ, մեր բնական քաղաքը գրեթէ շատ ու շատ եր. կիրենքի ու ճանապարհորդների կեդրոնն է, ուստի՝ պատահաբար 2 պանդուխտ հայեր հիւանդանա. լով մեռած են, մին Աղեքսանդը. րապօրից և միւսը Մայմասից, որոնք բաղդաւոր պանդխտի ար. ժանապայել կերպով թաղուեցան:

Գ. Սէրուանի

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ՅԱՐԳՈՑ ՆԱԴԱՍՏ ԵՐԱՍԵՌ ՈՐԲԱՆԱՍ ԸՆԿ ՎԱՆԱՍԻ

Անցեալ կիրակի հոկտ. 15 գու. մարտնչիք ընկերութեան ընդի. ժողովը անդամաց մեծաւնակու. րեան բացակայութեան պատճառաւ չը կարեւարով գովարտել, յետո՛ւ ձգուեցաւ յառաջիկայ կիրակի հոկտ. 22 ին կես օրէն վերջ, ձիւղ ժամը երկուքին, Ազգ. վ. ղաթարակի ար. յանիւն մէջ գուճարուելու համար:

Ուստի կը խնդրուի յարգոյ ան. դաւն երեւն որ ներկայս իրր հրա. ձեր ընդունելով բարեկամին ներ. կայ գտնուելու նոյն օրուան ժողո. վին, իրենց պարտականութիւնը կատարելու համար: Հետեալքսը նոյն օրը ժողովը պիտի բացուի ներ. կայ գտնուելու անդամներով, եթ մեծաւնակութիւն իսկ չը գտնուայ, եւ բացակայ գտնուող անդամները իրաւունք չպիտի ունենան տրոշմ. քոշումներու դէմ քողովելու:

Մնաւք յարգանքս ի դիմաց Գործադիր Ժողովոյ Ատենադպիր Վ. Ատենապետի Թ. ՃԱՆԿԻՒՆԵԱՆ Թ. ԲԱՐՍԵՍԵԱՆ ՎԱՆԱՍ, հոկտ. 16

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պոլսոյ նպաստեց Թանձնաժողովոյ որոշմամբ Դիրքանի Բիրիզ և Ռաքաուիչ գիւղերուն մէջ գիւղական դպրոցներ բացուեց են ինչպէս նաեւ Խոնուսի Քարա Քէօր իւր գիւղին մէջ . մտադրութիւն կալ մօտաւորապէս հաստ մ'ալ Ռաւինի մէջ բանալ :

— Հանգուցեալ բարերար Պ. Չանչանցի բացած որբանոցներէն մին Չէյթուի մէջ ըլլալով տեղւոյն Տէր Կարապետ քահանան ի ներկայութեան որբերուն և խառն բազմութեան մասնաւորապէս հոգեհոգաւորութեան պաշտօն կատարեց է :

— Նիյոտէի մէջ բանտարկուած և դատուելու համար Գոնիա տարուած չորս ազգայիններ տեղական անբաստանիչ տառանէն անպարտ արձակուեց են :

— Բարիզարնակ հայազգի բրժիշկ Տօք. Քէմէսեան Շահին Ֆրանսա գտնուած միջոցին Պարսկաստանի արտաքին գործոց նախարարը խիստ յաջողութեամբ դարձանաւ ըլլալուն , Առեւծ—Արեգական պատմանշանին երկրորդ աստիճանը ստացած է :

— Միւրթարեան միաբանութեան անգամ Հայր Գարրիէլ վ. Նոհայեան նկարած է 60 հատ սքոլէիկ նկարներ որոնք Հաղբադի , Սանահինի , Էջմիածնի , Երեւանի և Սանոյ մենաստանները ինչպէս նաեւ Արարատ և Արագած լեռները կը ներկայացնեն : Թարգելի Հայրը իր հետ ունենալով Հ. Սարգիս Թովմէկեանն ու նկարիչ Պ. Յէթմազեանն , անձամբ պատերէ այդ բոլոր տեղերը , Հայր Նա. հաղբադեան իր պատմական նկար .

նոր 100 ի ինքնելէ վերջը մտադիր է պատմական ծանօթութիւններով և բացատրութիւններով հրատարակել միաբանութեան 200 ամեակի Թորեկներն առթիւ :

— Եւսուլայի նոր ուսուցչուհի տնտեսային մասին շատ աննպաստ տեղեկութիւններ տուող նամակ մը ստացած ենք Ֆրիլպէէ . նամակագիրը կը խնդրէ մեզմէ ամբողջովին հրատարակել իրաւունքի մէջ , իր ըսածները ապացուցանելու պատրաստ ու կարող ըլլալը յայտարարելով :

Մենք առ այժմ լուսադոյն կը սեպենք տեղոյն Պատ. Հոգաբարձութեան հետաքրքրութիւնը հրատարակելու գումարներ անցնելու մասին և ըստ արժանոյն տնօրէնութիւն մը յանձնարարել :

— Սեբաստիոյ Ազգ. Արամեան վարժարանի նախկին Տօրէն Թովմէկեան թօրեկեան իր կնիքը և մէկ քանի Տրմիկիքի ընկերներու հետ բողոքականութեան դիմել է :

— Չմիւռնիոյ մէջ Միւրթարեանց Միաբանութեան վարժարան , նին փակուած ըլլալը ծառով կիմա նանք :

— Աբրահամ Եպիսկոպոս Մամիկոնեան որ Հանգուցեալ Ալիաթեան Սրբազանի Սոյոյ Կաթողիկոս ընտրուելուն առթիւ Սիսի Եպիսկոպոսներէն քանի մը հատին հետ միանալով , Ալիաթեան Սրբազանի ընտրութեան դէմ բողոքած և Սիսի մեկնելով Գաղանձեան Եպիսկոպոսը կաթողիկոս ընտրուելէ մին եղած ըլլալուն համար Ա. մենապատիւ Իզմիրլեան Սրբազանի հրամանովը բանադրուած և անպաշտօն քաղաքապետութեամբ էր , այս անգամ վեհափառ Հայրապետին զիմառ ու ներում խընդրած է յայտնելով իր արգահատելի վիճակը : Ս. Հայրապետը այս առթիւ Պոլսոյ Կրօնական Ժողովին մասնաւորապէս կառավարիչէ նա :

ըստ շնորհիւ այդ կախակայեալ եպիսկոպոսին :

— Եւսուլայի Գարահիսարի Առաջնորդական տեղապահ Տ. Սմբատ վարդապետի ջանքին շնորհիւ քաղաքին մէջ զորդագործութեան ըսկզբնաւորութիւն մը եղած , է դրայրոցին յարակից շէնքին մէջ արուստանոց մը հաստատելով , ուր կիններ և աղջիկներ կաշնաւորին :

— Պոլսոյ աղջկանց Մէզպուրեան վարժարանը որ բաւական տնէն ի վեր փակուած էր , այս անգամ մէկ քանի անձերու աջակցութեամբ պիտի վերաբացուի Պատ. Գիւրի մէջ :

— Սուլթանը հրամայած է որ 10 հայ ուսանողներ ձրիաբար գիշերօթիկ ընդունուին Սուլթանի վարժարանին մէջ :

— Հանրաժանօթ զրադէտ Տ. Եղիա Տէմիրճիպէանի հիւանդ և ազգային հիւանդանոցի մէջ պատկարասեալ ըլլալը ցաւօք կիմանանք :

— Արժանահատ ազգերէ մեծ գոհունակութեամբ կը տեղեկանանք թէ Երուսաղէմ աքսորուած Սմենապատիւ Իզմիրլեան սրբազանի առ զժամանակ վիճակը որ զգալի կերպով խանգարուած էր վերջէր , այժմ բաւական բարւոքած է , թէեւ տակաւին կը գտնուի : Այս առթիւ ուրախութեամբ ալ կը յայտարարենք թէ Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարք հայրը , պարագաներու ներածին չափ և կարելիութեան սահմանին մէջ ամեն կերպով աջակից կը գտնուի և կը միւրթարէ սրբազան աքսորեալը իր նեղ օրերուն մէջ :

— Բարիզի խաղաղութեան համաժողովի մէջ խօսող երկու հայերուն անունները օտար թիրթիր սխալ գրած ըլլալով , Կեր 72 թուին մէջ մենք ալ նոյն սխալը կրկնած էինք : Այժմ Բարիզէն մասնաւորապէս մեզ կիմացնեն թէ այդ երկու հայերն են Տիար Հ. Առաքելեան և Զօպանեան :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻՔ

Անգղիոյ պետական ամեն անձնաւորութեանց , բոլոր երկրին օրէնսդրութեան արգիւրուած է շահակցական որ և է ձեռնարկութիւն : Հարաւային Աֆրիկէի պատերազմին առթիւ , Անգղիոյ գաղթային նախարար հանրաժանօթն Շամպրլէն , այսօր կ'ամբաստանուի իբր շահանդիր ու մասնակից տառապան ձեռնարկներու :

Անգլիական թերթ մը Շամպրլէն ընտանիքին մի քանի առեւտրական ընկերութեանց , նա մանաւանդ Լէ թիպ լիմիթէքս շահակցական ընկերութեան մէջ կարեւոր մասնակցութիւն ունենալը երեւան կը հանէ . այս ընկերութիւն անգլիական ժողովին ու ցամաքային պաշտօնատանց արդի մատակարարն է :

Լէ թիպ լիմիթէքս ընկերութեան բաժնետեարց ցանկին մէջ Շամպրլէն ընտանիքը առաջնակարգ տեղ մը բռնած է , իբր ութսուն հազար շահարաժնի տէր :

Չարմանային այն է՝ որ բուն խնդրոյ ներքեւ գտնուող Ժանօթ Շամպրլէնի անունը այդ ցանկին մէջ չ'երևիր : Եթէ երբեք յիշեալ նախարարը անուղղակի այդ ընկերութեան մասնակցած ըլլայ ու չը հաստատուի ո՞վ պիտի կարենայ գանի դատապարտել :

Պետական ու ազգային պաշտօններու շնորհիւ շատ անգամներ վարպետորդի շահանդիրները հակառակ իրենց կոչման , յաջողած են հարստանալ : Մեր ազգային գործողութեանց շուրջը որպիսի վատութիւններ չեն գործուած անձնական շահու ակնկալութեամբ :

ինչ որ սովորական կ'երևի նա .

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԶՈՒՆԵՐ [27]

(ՊԱՅԿԵՐ ՄԵ ՏԱՀԱՎԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱՎԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ)

Քիչ ժամանակի մէջ իր ազգասիրական ու ընկերական ազնիւ գաղափարներով ու կարող ուսուցչի անխնայ ջանքերով , սիրելի ու համակրելի կը դառնայ թէ՛ վարժարանի սաներուն և թէ առնչաւորակաւ ազգայնոց : Իր դպրոցական բոլոր պարտականութիւններէն դուրս , հոգ կը տանի «Ժողովրդական Ընկերութիւն» մը հիմնել քաղքին մէջ , որուն համերաշխաբար կը ծառայակցին ամեն ազգայինը : Այդ միջոցաւ ընթերցանութեան ճաշակն , ինքնազարգացման աշխատութիւնն ու ինքնաճանաչութեան գիտակցութիւնն , այդ նիւթ—կտրած ժողովրդի մէջ տարածելու համար , մէկ քանի լրագիրներով ու գրքերով Ընթերցարանութեան արան մը կը հաստատուի , ուր՝ մերթ ընդ մերթ , միջավայրի պահանջները յարմար հրապարակային դատախօսութիւններու բաժնախօսութիւններ ալ տեղի կուենային :

Ի թ .

Վէպիս հետ կապ ունեցող նիւթերէն դուրս չէ կարծեմ , միջանկեալ կերպով համառօտ ծանօթագր .

ութիւն մը ընել «Հայոց Միացեալ Ընկերութեան» ընդհ . անսուշ , Սարբեան Մկրտչի անձի ու Գործի մասին :

Տակաւին Վասպուրականի «Վարժապետանոց»ը չփակուած , ու Պ . Մ . Փորթուղալեան , Վասպուրականի Ընկերական վարժարաններու տնօրէններէն չը հրաժարած , Մկրտչի Սարբեան իրեն «Դպրոցասիրաց Արեւելեան» Ընկերութեան վարժարաններու մասնաւոր Տեսուչ , այդ ընկերութեան՝ Մշոյ՝ Պոլսեան , Սայնոնոյ ու Ալաշկերտի մէջ բացած դպրոցներու տնօրէնները կը վարէր :

Երբ «Արարատեան» , դպրոցասիրաց—Արեւելեան ու Ելիկեան» ընկերութիւնները ներսէս վարժապետեանի ազգասիրական եռանդաւոր ջանքերու ու ժամանակի աղնիւ ու լուսամբի երիտասարդներու հողատարութիւնով ի մի ձուլուելով «Հայոց Միացեալ Ընկերութեան» մեծ մարմինը կազմեցին , Սարբեան Մկրտչին ալ իր անձնական մասնաւոր նըպատակն իրագործելու ծրագիրը կը կազմէ : «Միացեալ Ընկերութեան» Հայաստանի ընդհանուր վարժարաններու Տեսուչութեան միանձնական պաշտօնէութեան հաստատուելու գաղափարն կը տանջէ զինք :

Սարբեանը՝ իր այդ անսաղիստ գաղափարի յղացումը բոլորովին ապարդիւն չը նկատէր : Պակայն իր երազածը ձեռք բերելու համար , իր դիմաց արժանաւոր ու զօրաւոր մրցակից կամ «կանախտ» մը ունէր , Վասպուրականի Ընկերական

վարժարաններու Տեսուչ Մ . Փորթուղալեան , իր միտքը գիշեր ցորեկ կը տանջուէր : Ինչպէ՞ս ընէր որ , իր դէմն եղած զօրաւոր արգելքը ջնջէր : Այս գործի մէջ թէ ինչ դեր կը խաղայ Սարբեան իր մէկ—երկու մակաբոյծ խնկարկուններով , ուղիղ ու մանրամասն ծանօթագրեւել Պ . Մ . Փորթուղալեանի թողլով , մենք փութանք յայտնել որ , վերջապէս Վասպուրականի Ընկերական վարժարանը կեդրոնի բարձր հրամանով կը գոցուի : Մ . Փորթուղալեան իր գովելի ձեռնետեցութիւնով , իր մասնաւոր կեդրոնական վարժարանը կուենայ : Ու Մկրտչի Սարբեանը կը կարգուի «Հայոց—Միացեալ Ընկերութեան» Հայաստանի վարժարաններու ընդհանուր Տեսուչ :

Սարբեան Մկրտչի , իր երազած պաշտօնի ու փառաւորութեան գաղաթնակէտը հասած , ու իր այդ գործը , ամուր հիմքերու վրայ դնելու ու իր գիրքը ընդ միշտ անխախտ պահելու համար , իր ստացած թրքական դատաւարականութեամբ , պզտիկ բռնապետի մը հովիւ կառնէ : Կը մտածէ տե՛ղ տե՛ղ ժողովրդականութիւն ու համակրանք վայելող ուսուցիչներ , պաշտօնեաներ ու տեսուչներ հեռացնել , անոնց տեղ կամ իր ցոյց տուած անձեր կարգել կամ երկրին ու ժողովրդեան անձանօթ համբաւները բերել տեղաւորցնել :

ՂԱԶԱՐՈՍ Գ. ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ

(Շարունակելի)

մականիչ հաւաքողներու մեջ զարմանք կը պատճառէ :

Բարիկի տիեզերական արուեստահանգէսին պարոն Մուսօի նախաձեռնութեամբ ցուցադրութեան դրուած են հին նամականիշներու հազուադէպ տեսքերը : Այս փոքր թուղթի կտորներ վեց հարիւր քառասունի մէջ տեղ բռնել են :

Հաշւայի 10 ֆրանք արժող մէկ հին նամականիշը այսօր երեսուն ու հինգ հազար. (85,000) ֆրանք կարժէ եղեր . քանի մը բարանոց շատ մը հին նամականիշներ տասը հազարէն մինչեւ քսան հազար ֆրանքով ունին եղեր :

Աշխարհի մէջ նամականիշ հասաքոցներուն թիւը երկու միլիոնէ ասանց մէջ կը գտնուին շատ մը միլիոնատէրներ :

Հազուադէպ նամականիշ մը այս հարուստներուն միջեւ աճուրդի դնելով հարստանալ բան մը չ'է : Չ'զարմանանք ուրիշ մեր հայազգի նամականիշ — հաւաքիչներու օր քան զօր աւելնալը տեսնելով :

ՍԹԱՆՊՈԼՏԱԹԵՎԳՐՖԱԹ

Պիր վաղըթտան պէտու Սթանպօլ գապիթէրին էն պէտու մէջը լիւթի լէրմէնիլէրի թէվզըֆ իթմէք վէ էվլէրի եօղլամգտան իպարէթ տիր :

Չարեն Գոչեան իսմիւնէ պիրիսիւնի էլէ կէշիւմէք պէհանէսի իլէ 4'0 գաւար էրմէնիլէր հապս օլընտըլար :

Մէրգու մարեն Աթիւնտա թիւրք էլիսիւնէ կիտուպ «պէն պուրատա պուլընըյօրըմ պէնի թուլմագ պէհանէսի իլէ նէ» իսիւն Սթանպօլտա պիր թագըմ պիւկիւնաշարը սըգըշար ըլլօրլար) տէմիշ իսէտէ թէքթար թէվզըֆ տէվամ իթմէքտէ տիր :

Աշխարհի Արդուեանըն տախի եւագայը էլէ վէրմիշ օլտըղընը եազմընտըք : Մէմպու մ. Ամերիկա թապա սը պուլընտըղընա տայիր էլիստէ քասաբօրթը օլտըղը հալտէ, նիշանը սը պուլընտա Թրանսալը գըղէ Սթանպօլ կիթմիշ իտի : Գօշեանըն պուլընտըղը մանէլիւնի վէ ստայիր գօմիթէ սըրլարընը սէօլէթմէք իշիւն մանպուսանէտէ Արդուեանը օլ տէրէ՛ճէ սըգըշարմագտա իմիշլէր քի մէրգու մ թէլէֆի նէֆս իթմէք վէ ազլընը պաշըրմագ բատտէսիւնէ կէլմիշ : Նիշանըսը պուլընտա Թրանսալը գըղ 0-ն0ն կազէթարնա պիր մէքթուպ կէօնտէրուպ Արդուեանըն հապսանէ տէ տէնէթիւի հայիւնի վէ թիւրք գապ թիւիէ ու մէմուրարընը վանշիլիլէրիւնի նազլ իթմիշ տիր : Արդուեանը գուրթարմագ իշիւն Ամերիկա վէ Թրանսա ելիլիլէրիւն միւրաճաթթր սէմէրէսիլ գալմագտա տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ

ԹԻԻՐԻՒՄ

Պիր վաղըթտան պէտու էճնէպի տէօվէթլէր նէգտիւտէ պուլընտա Օսմանը սէֆարէթ մէմուրարը մասշ ալամատըղլարընտան աօլալը մէմարէյէթլէրի պրագմագտա վէ շիքեայիթլէրտէ պուլընտագտա

օլտըղլարընտան, Սուլթան պուլտան սօնյա սէֆարէթ մէսարիֆլէրի կէօմրիք հաշըլաթլաթլընտան էօտէնմէսիւնի իրատէ իթմիշ տիր :

Սուլթան Ալմանիա իմէրա թօրընը վալիտէսիւնին հասթալըղը միւնասիպէթի իլէ իմէրաթօր վիլհէլմէ պիր թէլէկրաֆ վէրէրէք Ռօլիթիքա ալէմիտէ հէր կիւն վուգու պուլտան թէպէտալաթ քէնտի տօսթլաթլարնա իալէլ վէրմէլէճէկի վէ հէր հալտէ իմէրաթօրի տօսթլաթլընա էթիլէթը քեւմիլէսի օլտըղընը պէլտան իլէ տէվամըն իսթիլհամ իթմիշ տիր :

Եազընլարտա Մանասթրր տան էվրոփալա գաշմըշ օլտան Օսման փաշա մէշհուր Պէտրիւտան Պէյ սիլիլէսիւնտէն իմիշ իշպու Պէտրիւտան Պէյ գալտէրլարնէ պէրիսիտէ Մարըրտա պիր կազէթա նէշր իաուպ Սուլթանա վէ թիւրք հիւքիմէթիւնէ Գարըն շիտտէթլի պիր իստէ գալտէմագ տա տըր :

Էվրոփալա թէսմի տալիլէր տէքի շալէթա վէ գալի գալտէ իսթա իաուպրէն, իթալիա տէօվէթի իլէ ֆրաթտան իսթիֆատէ իլէ թարապուլուր գարալը քեւմիլէն գալթ իտէմէկէ հազըրլանմագ տա իմիշ, վէ հաթթա իթալիա Գարալըն Ռարիլ, լօնտոն վէ Ռէթէրպուրկա իտէմէկի սէյա հաթ պու մօքսէտէ մէպի օլտըղընտա սէօլլէնմէքտէ :

ԻԹԱԼԻԱ

Իթալիա Գարիլ վիլթօր էմմա նուլ օրտոնընա էլէնի սիլաշլար տօղըտաճաղը վէ եազընլարտա Ռարիլ, լօնտոն վէ Ռիթէրպուրկա կիտէմէկի կապէթալարտա օգուլմուշ տըր :

ՉԻՆ

Չինիւն էքսէրի վիլայէթլէրիւնտէ գուհար իտէն բեհան կիթմիթէ պէօյիմէյտէ օլտըղընը վէ տալիլէր պիր էլիլէթ իլէ ալթը միլիթ սարըթլըղըն պիւթիւն շէհիւր վէ քէօլլէրիւնի էլէ կէշիւմիշ օլտըղլարը թէլէկրաֆար պիլիտիւմէքտէ տիրիլ :

Պուլտան մաստա Չին իուլմար բրտա ալալլանմըշ օլտըղլարըն էվրոփալա պիլտիլիլիլ :

Մէշհուր Բընա Գուան Սի նա-Օֆուտա Չին նիլգամի աակէր լէրիւտէն Պիր Գըսըմ պաշնա թօփ լալուպ հիւքիմէթ թէշթիլ իթմէք տէ վէ էճնէպիլէրէ գարընտա պէօյիլք հալըրլըք կէօրմէքտէ տիր :

Եանկիցին թարաֆլարընտա եազընլարտա պէօյիլք պիր իսթիլալ գուհուրընտան գօրգուլմագտա վէ Չինիլէր Բէքիւնի կէրի ալմագ իշիւն թէճրիւպէ իթմէքտէ օլտուր լարընը իշիլիլիլիլ տիր :

Րուսիա աակէրիւնի Բէքիւնտէն շէքմիշ իքէն Անկու Ալման իթթի ֆաղընտան աօլալը թէքթարընտի աակէրէրիւնին Բէքիւն տէօնմէլէրիւնի ճալիլ կէօրմիշ տիր :

Մանչուրիա Բուսլար շին լիլէրի թապիպ իտուպ ապիլէրի ապըլտագտա վէ թէլէֆ իթմէք տէ օլտըղլարըն էվրոփա ճէրիտէ լէրիւտէ կէօրիւմիշ տիր :

ԹՐԱՆՍՎԱՆԱ

Գօշը շէթլէրի կիթմիթէն չօղալմագտա օլուպ ինկիլիլէրէ պէօյիլք գալիլաթ վէրմէքտէ իմիշլէր :

Թրանսվալ ճուլհուրիլէթ իսիւր Մ. Գրիւկէր Հոկտ. 8 տէ լօրէնցօ Մարքուէլտէն վարօրա բինմիշ օլուպ, տօղրու Հոլանտալա կիտէմէկիւնի եազմըն բարք : Մօն հաւատիսէ պիւնտէն, Մուսիլէյն Մարսիլիալա շըգաճագ տըր Գրան սըղլար աւը թանթանալը սուրէթ տէ գապուլ իտէմէկլէր :

Գօշը պաշը պօղուլլարը սըղընմըշ օլտուր Պօթմիլ շէհիլ ինկիլիլ ժէնէրալը Հընդըր թարաֆտան աթէլէ վէրիլմիշ տիր :

Ինկիլիլ կազէթալարընը Բարիլ մուլպէրլէրի թարաֆտան Հօնտրալա վէրէլէն պիր մալիւմա թա նալարէն, Ռուսիա վէ Թրանսա պիլլէշէրէք Թրանսվալ Օրտա թա ինկիլիլ հիւքիմէթիւնին թաշթար հիմայէսիտէ իսթիլլիլէթ վէրիլմէսիւնի ինկիլիլէրալտան թալէյ իտէմէկլէր իմիշ վէ պու խուսու իլին Ալմանիա տախի միւրաճալթ օլընմըշ տըր : Մուսիլիլէրին հայիր պիր պէրանաթընա նաղալէն ինկիլիլէրալա պու թէքի ֆի գապուլ իթմէթիլէր հալտէ սիլաշ իլէ միւտալիլէրէ գալտուր իլէրլէմէլէ նիլլէթ վար իմիշ :

ԻՆԿԻԼԻԹԻՐԱ

Ինկիլիլէրա տէօվէթի Մանշ տէնիլիլտէ (Թրանտալա գարըն) իքիւնի պիր տօնանմա տաշա հաղըրլուտագտա օլտըղըն Տէլիլ-Նիւզ կազէթալարը եազմագտա տըր :

Մանշ տէնիլիլ սահիլիլտէ պուլընտա Տուվր իսթիլիլէրալարընտա հէր պիրի 25 թօնա աղըրըն զընտա վէ 41 միլ զաղըղա գալար կիլլէն աթապիլիլիլ հէնի թօփ լար վաղ օլընմըշ տըր :

ԱՆՍՏԱՆԱ

Ալմանիա իմէրաթօրը վիլհէլմ մէրհուլմ բէտէրիւնին շէրէֆիւնէ օլլաղ էլէնի եարըմըշ պիր քիլիւտէնի թէսմի քիւշաթընտա աթի տէքի նալթը իրատ իթմիշ տիր :

Շիմտիլէ գալտար վաղիֆէլէրի մին պիլիլիլիլիլ վէ էն պէօյիլիլ սուլհ վէ աալիլիլ սաղլուտագ մատ տէնի օլմուշ տըր : Պուլտան մատա պու կիւլիլէրտէ հէմ ճիւնսիլիլ (Ինկիլիլէրա) օլտան պէօյիլք պիր տէօվէթ իլէ պիլիլալ պէյիլիլիլտէ թանգիլմ օլընտա շարթնամէ վէ հա սըլ օլտան իթթիլիլալ աալիլիլ ու սուլհ ումուլիլիլիլ իաղապրնա վէ պու սուլհ ու աալիլիլ ալթիւսթ իտէպիլիլ մէսիլլէրիւն հալիլէ վէ թիճարէթ ումուլիլիլիլ թէճմին նիլէ խըսմէթ վէ քէֆալէթ իտէմէք տիր :

Աստրիա վէ իթալիա Միկ. 10 Ալման իթթիֆաթը գապու իթմիլլէր տիր :

ՎԻՃԱԿԱԼԱՆՍԻԹԻՆ

Ի նպաստ Ազգ. Երկսեւ վարժարանազ կազարակերպուած վիճակահանութիւնը հոկտ. 15ի կերակի օրն կատարուեցան. շահող տոմսակներուն եպարգիւններուն թիւերն են.

Թիւ	Պարգիւ	Թիւ	Պարգիւ
8	75	253	66
12	22	257	8
23	97	258	44
34	73	263	105
26	69	264	93
34	28	275	39
37	84	278	33
68	74	292	88
80	13	315	106
81	34	318	50
91	99	321	14
95	85	363	38
121	96	365	71
138	53	376	117
143	21	390	87
170	47	401	104
177	64	411	9
189	115	418	70
215	109	422	91
216	19	423	1
228	30	425	118
239	114	433	3
248	77	446	16
449	92	644	49
456	111	646	24
465	31	649	11
486	65	661	57
495	27	663	46
496	83	680	23
512	20	715	94
520	107	734	5
526	98	736	112

Մանգիսալը յաջորդով

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ

ՆՇԱՆ ՍԱՐԱՑԵԱՆ

Կը ծանուցանէ չարգոյ հասարակութեան թէ Վառնայի, Եռնուի, Ռուս. ճուլի, Թրոնիպալի, Բլէյնայի եւ Սօֆիայի միջեւ շարունակաբար եւ կանոնաւոր երթեւեկութիւն հաստատուէ : Ուստի այդ քաղաքներու համար ունէ յանձնարարութիւն ունեցողներ վաաւար կրնան դիմել իրեն, որ կը խոտանայ գոհացողի պայմաններով ճըղիւ գործադրել յանձնարարութիւններ : Իր կայաններն են :

Վառնայի մէջ Ջարպանէլիանի զըրատուըն, Եռնուի մէջ Կոստան Գօղանի իսանութը, Ռուս. ճուլի մէջ Գալֆայիւն եղբարց ուկերչատուըն, Սօֆիայի մէջ Մարտիրոս Յովհաննէսեանի սըճարանը :

ԾԱԽՈՒ ԳՐԳԵՐ

ՄՐՄՈՒՆՔ ՀԱՅԱԿԱՆ. —Ազգային հին եւ նոր ընտիր երգեր. գին 1 ֆր. ՆէՏԱ. —Պուլկարիոյ ազատութիւնն առաջ Պուլկար ժողովուրդի կրած առապանքին ու անոր նիստ ու կացին ճշմարիտ նկարագրութիւնը, գին 50 սանթիմ :

«ԻՐԱՆԻՆԻ»-Ի ՀԱՒԱՐՍՈՅ. —Մէկ տարեկանը 12 ֆրանք :

Սաանալ փափաքողք պէտք է դիմեն խմբագրութեանս ի վառնա, Գ. Թիւթիւնեանի ի Թիլիպէ, Կ. Երզնկայեանի ի Գալիլէ, Յ. Թրանքի յՈւստըն. Գէս իշեանի ի Ուլէ Մաս :

ОТГОВѢД. Д.рѣ. Н. ВахърдживѣѢ
Поч. на Хр. Н. ВахърдживѣѢ